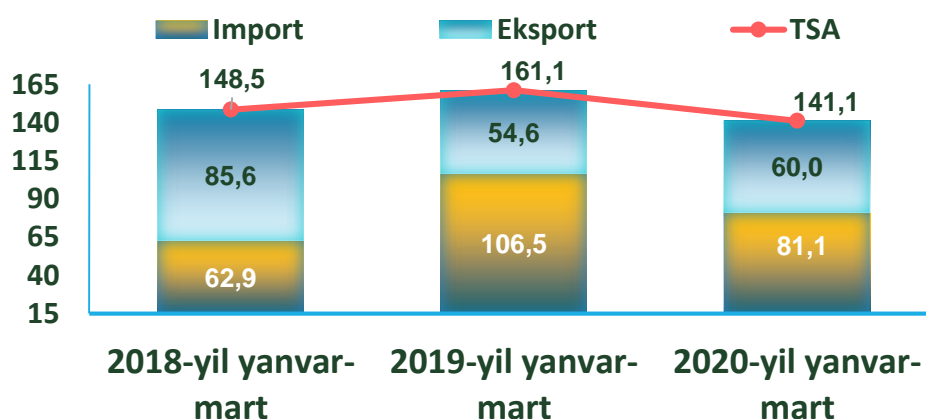

QASHQADARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020-yil yanvar-mart oylari uchun ma'lumot)

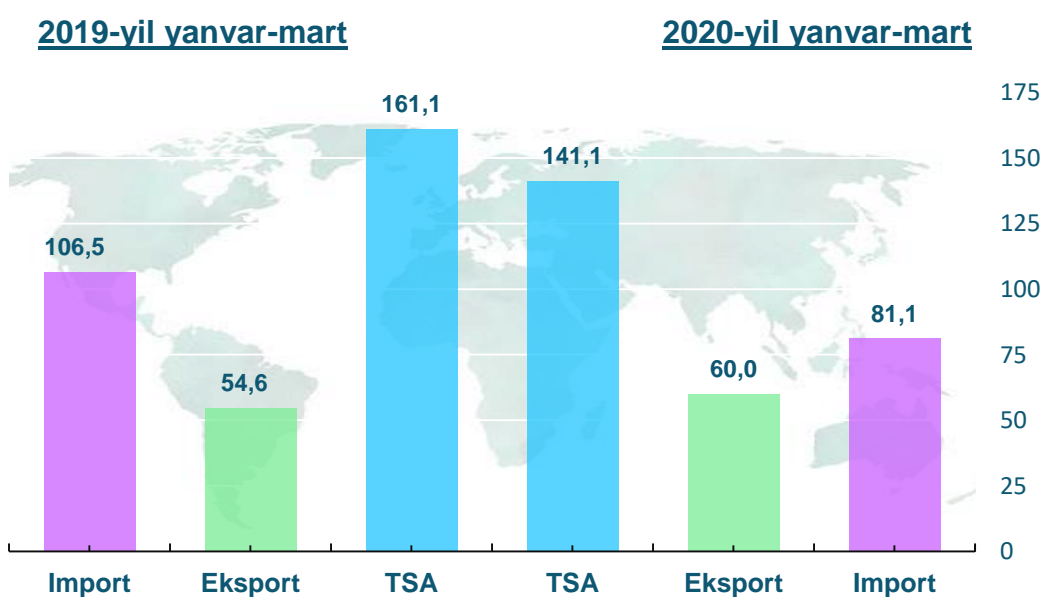
2020-yil yanvar-mart oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasini (matnda TSA) 141,1 mln. AQSh dollariga yetishini va 2019-yilning shu davriga nisbatan 20,0 mln. AQSh dollariga yoki 12,4 % ga kamayish kuzatildi.

QASHQADARYO
VILOYATINING
TASHQI SAVDO
AYLANMASI VA
BALANSI
(mln. AQSh
dollari)

TSAda eksport hajmi 60,0 mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati 109,9 %) va import hajmi 81,1 mln. AQSh dollariga yetdi. Hisobot davrida -21,1 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

QASHQADARYO
VILOYATINING
TASHQI SAVDO
AYLANMASI VA
BALANSI
(mln. AQSh
dollari)

So`nggi yillarda davlatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

Qashqadaryo viloyati jahonning 60 dan ortiq davlatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (28,9 %), Rossiya Federatsiyasida (10,3 %), Afg'oniston (5,4 %), Turkiya (7,2 %), Eron, Islom Respublikasida (8,8 %) va Germaniyada (6,2 %) qayd etilgan.

**TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(ming AQSh
dollari)**

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulush, %
Xitoy Xalq Respublikasi	40 699,3	5 923,8	34 775,5	28,9
Rossiya Federatsiyasi	14 559,7	7 743,2	6 816,5	10,3
Eron Islom Respublikasi	12 359	12 275,3	83,7	8,8
Turkiya	10 217,9	7 471,4	2 746,5	7,2
Germaniya	8 689,2	20,9	8 668,3	6,2
Hindiston	7 350,4	236,5	7 113,9	5,2
Afg'oniston	6 289,9	6 289,9	-	4,5
Qozog'iston	6 064,5	4 805,9	1 258,6	4,3
AQSH	5 527,1	4,4	5 522,7	3,9
Indoneziya	5 075,2	5 075,2	-	3,6

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo`yicha 10 ta asosiy xamkor davlatlar Xitoy Xalq Respublikasi (40 699,3 ming AQSh dollari), Rossiya Federatsiyasi (14 559,7 ming AQSh dollari), Afg'oniston (6 289,9 ming AQSh dollari), Turkiya (10 217,9 ming AQSh dollari) va Eron (12 359 ming AQSh dollari) bu esa jami tashqi savdo aylanmasining 59,6 % ni tashkil qildi.

QASHQADARYO
VILOYATI BILAN
TASHQI SAVDO
AYLANMASI ENG
YUQORI
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020-yil yanvar-
mart ming AQSh
dollari, ulush %)

Davlatlar	2019-yil yanvar-mart	2020-yil yanvar-mart
Xitoy Xalq Respublikasi	67 416,7	40 699,3
Eksport	7 772,4	5 923,8
Import	59 644,3	34 775,5
Saldo	-51 871,9	-28 851,7
Rossiya Federatsiyasi	13 472,0	14 559,7
Eksport	8 369,0	7 743,2
Import	5 103,0	6 816,5
Saldo	3 265,9	926,6
Afg'oniston	3 774,0	6 289,9
Eksport	3 774,0	6 289,9
Import	-	-
Saldo	3 774,0	6 289,9
Turkiya	17 487,2	10 217,9
Eksport	12 969,3	7 471,4
Import	4 517,9	2 746,5
Saldo	8 451,4	4 724,9
Eron	4 315,2	12 359,0
Eksport	3 930,3	12 275,3
Import	384,9	83,7
Saldo	3 545,4	12 191,6

**QASHQADARYO
VILOYATI
BILAN
TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
ENG
YUQORI
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020-yil
yanvar-mart
ming AQSh
dollari, ulush %)**

Davlatlar	2019-yil yanvar-mart	2020-yil yanvar-mart
Belarusiya	642,1	2 981,5
Eksport	82,4	57,6
Import	559,7	2 924,0
Saldo	-477,4	-2866,4
Pokiston	859,6	3 094,9
Eksport	606,4	3 086,7
Import	253,2	8,2
Saldo	353,2	3 078,5
Davlatlar	2019-yil yanvar-mart	2020-yil yanvar-mart
Indoneziya	5 026,7	5 075,2
Eksport	5 026,7	5 075,2
Import	-	-
Saldo	5 026,7	5 075,2
Qozog'iston	9 621,4	6 064,6
Eksport	5 212,6	4 805,9
Import	4 408,9	1 258,6
Saldo	803,7	3 547,3
Qirg'iz Respublikasi	2 194,0	1 890,9
Eksport	2 194,0	787,4
Import	-	1103,5
Saldo	2 194,0	-316,2
Hindiston	62,3	7 350,4
Eksport	38,5	236,5
Import	23,8	7 113,9
Saldo	14,6	-6877,3

Davlatlar	2019-yil yanvar-mart	2020-yil yanvar-mart
Italiya	415,5	1 226,4
Eksport	-	-
Import	415,5	1 226,4
Saldo	-415,5	-1 226,4
Germaniya	4 536,2	8 689,2
Eksport	5,7	20,9
Import	4 530,5	8 668,3
Saldo	-4 524,7	-8 647,4
Ukraina	3 411,7	876
Eksport	620,8	712,7
Import	2 790,9	163,2
Saldo	-2 170,1	549,5

**QASHQADARYO
VILOYATI BILAN
TASHQI SAVDO
AYLANMASI
ENG YUQORI
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020-yil
yanvar-mart
ming AQSh
dollari)**

Davlatlar	2019-yil yanvar-mart	2020-yil yanvar-mart
Koreya Respublikasi	3 153,1	1 794,5
Eksport	46,9	20,0
Import	3 106,2	1 774,5
Saldo	-3 059,4	-1 754,5
Litva	1 812,6	1 372,1
Eksport	9,7	82,7
Import	1 802,9	1 289,4
Saldo	-1 793,1	-1 206,7

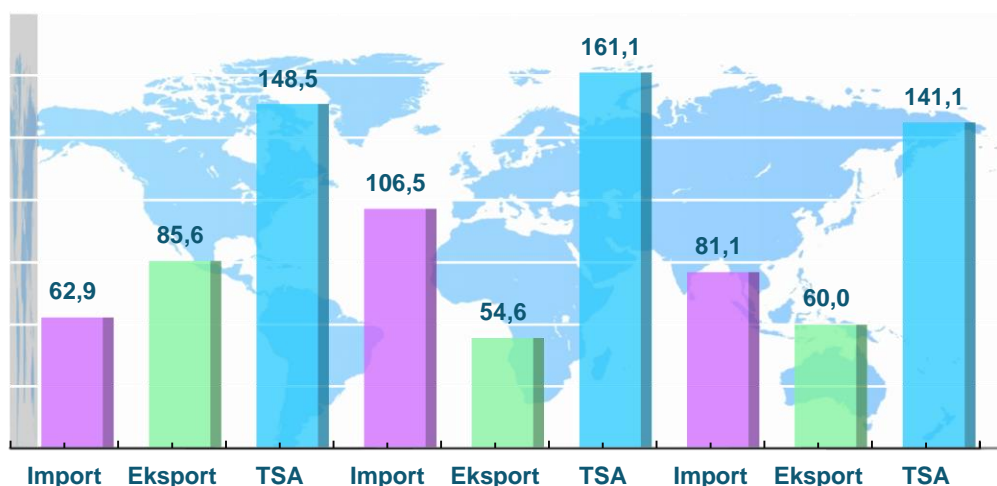
QASHQADARYO
VILOYATI BILAN
TASHQI SAVDO
AYLANMASI ENG
YUQORI
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020-yil
yanvar-mart
ming AQSh
dollari)

Davlatlar	2019-yil yanvar-mart	2020-yil yanvar-mart
Malayziya	112,8	433,0
Eksport	112,8	433,0
Import	-	-
Saldo	112,8	433,0
Tojikiston	2 686,7	2 924,9
Eksport	2 463,8	2 908,5
Import	222,9	16,3
Saldo	2 240,9	2 892,2
Avstraliya	-	384,5
Eksport	-	-
Import	-	384,5
Saldo	-	-384,5
Singapur	222,5	568,8
Eksport	222,5	564,0
Import	-	4,8
Saldo	222,5	559,1

Qashqadaryo viloyatining TSA dinamikasi tahlili 2020-yilda 2019-yilning shu davriga nisbatan eksport hajmida o'sish va import hajmlari kamayish ko'zatildi. 2019-yilga nisbatan TSA 12,4 foizga kamaydi.

TSAning uchdan bir qismini MDH davlatlari tashkil etib, so'nggi yillarga nisbatan asta-sekin kamayish tendensiyasi kuzatilmoqda.

**QASHQADARYO
VILOYATI TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
(2020-yil yanvar-
mart mln. AQSh
dollari)**

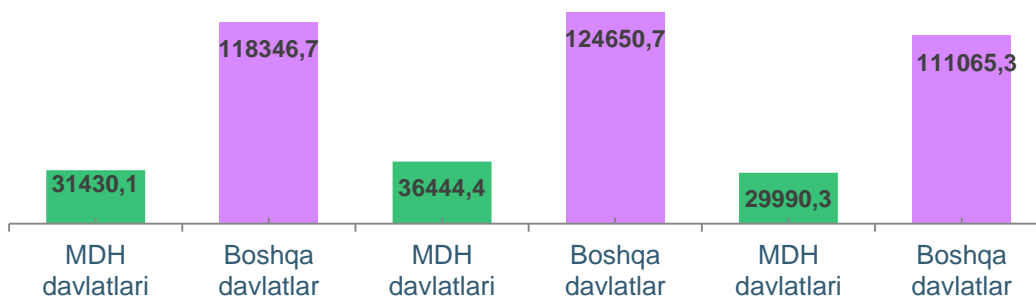
**2018-yil
yanvar-mart**

**2019-yil
yanvar-mart**

**2020-yil
yanvar-mart**

Yurtimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2020-yil yanvar-mart oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 21,3 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasi o'tgan yilga nisbatan 18,7 % kamayish kuzatildi.

**QASHQADARYO
VILOYATI TASHQI
SAVDO
AYLANMASI MDH
VA BOSHQA
DAVLATLAR
BILAN, (2020-yil
yanvar-mart
ming AQSh
dollari)**

**2018-yil
yanvar-mart**

**2019-yil
yanvar-mart**

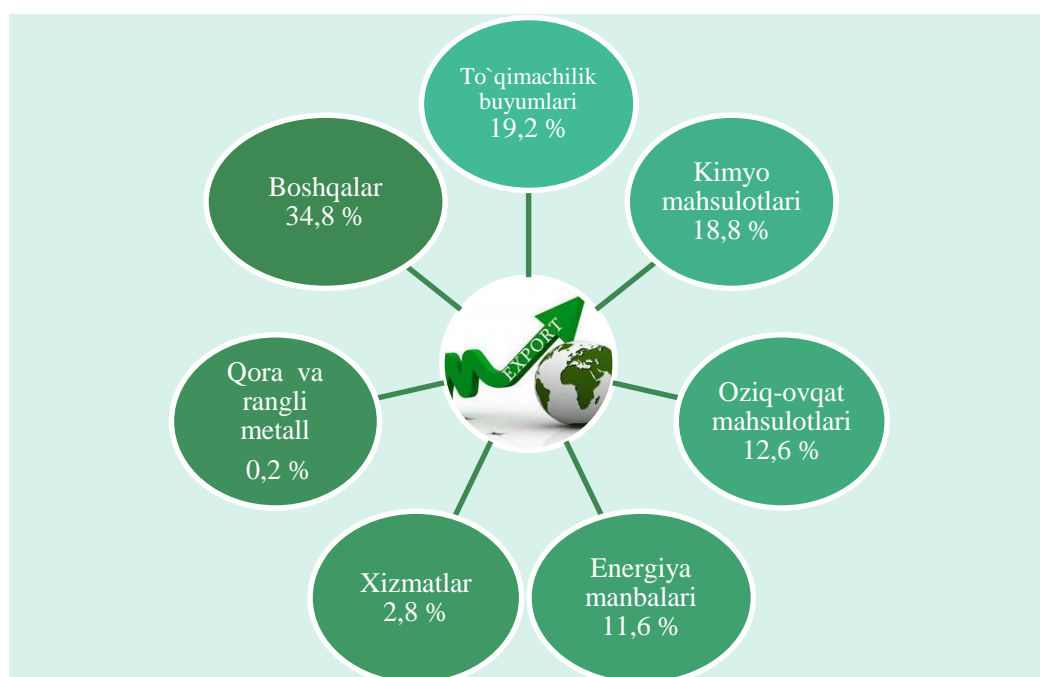
**2020-yil
yanvar-mart**

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2020-yilda jami TSA'dagi ulushi 78,7 %ni tashkil etdi.

QASHQADARYO VILOYATINING EKSPORTI (2020-yil yanvar-mart)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 97,2 %ni tashkil etib, ular asosan to'qimachilik buyumlari (19,2 %), oziq-ovqat mahsulotlari (12,6 %), kimyo mahsulotlari va buyumlari (18,8 %), energiya manbalari (11,6 %), Qora va rangli metall (0,2 %) hamda boshqalar (34,8 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

**EKSPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-mart,
ulush %)**

Tovarlar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko'ra 2020-yilning yanvar-mart oylarida eksport qilingan tovarlar, hajmi 2019-yilning shu davriga nisbatan 5,4 mln. AQSH dollariga ko'p eksport qilindi va yil boshidan buyon 60,0 mln. AQSH dollarni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa, 1,7 mln. AQSH dollarga yetgan.

Tarkibi	Ming AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, %		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	60 003,8	17 430,0	42 573,8	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Paxta tolasi	11 541,4	-	11 541,4	19,2	-	27,1
Oziq-ovqat mahsulotlari	7 559,9	3 297,1	4 262,8	12,6	18,9	10,0
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	11 272,7	5 343,9	5 928,8	18,8	30,7	13,9
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	100,4	100,4	-	0,2	0,6	-
Qora metallar va undan tayyorlangan buyumlar	6 939,2	2 395,1	4 544,1	11,6	13,7	10,7
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	31,0	31,0	-	0,1	0,2	-
Xizmatlar	1 666,1	1 233,0	433,1	2,8	7,1	1,0
Boshqalar	20 893,1	5 029,5	15 863,6	34,7	28,8	37,3

MDH davlatlari va boshqa davlatlarga eksportning yo`nalishi bo`yicha farqlanishlar mavjudligi kuzatilmoqda. Xususan, MDH davlatlariga eksportning 143,8 % xizmatlar hissasiga to`g`ri kelmoqda, keyingi o`rinlarda eksport hajmi bo`yicha Qora va rangli metallardan tayyorlangan buyumlar hamda meva-savzavot va to`qimachilik mahsulotlariga to`g`ri kelmoqda.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020-yil
yanvar-mart)**

Tarkibi	O`tgan yilning shu davriga nisbatan, %		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	109,9	91,2	119,9
shu jumladan:			
Paxta tolasi	27,1 m.	-	27,1 m.
Oziq-ovqat mahsulotlari	58,4	62,4	55,7
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	87,2	69,1	113,9
Qora va rangli metallardan tayyorlangan buyumlar	34,6 m.	125,5 m.	-
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	140,8	159,2	132,7
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	13,5 m.	13,5 m.	-
Xizmatlar	143,8	133,9	182,4
Boshqalar	94,0	137,2	85,5

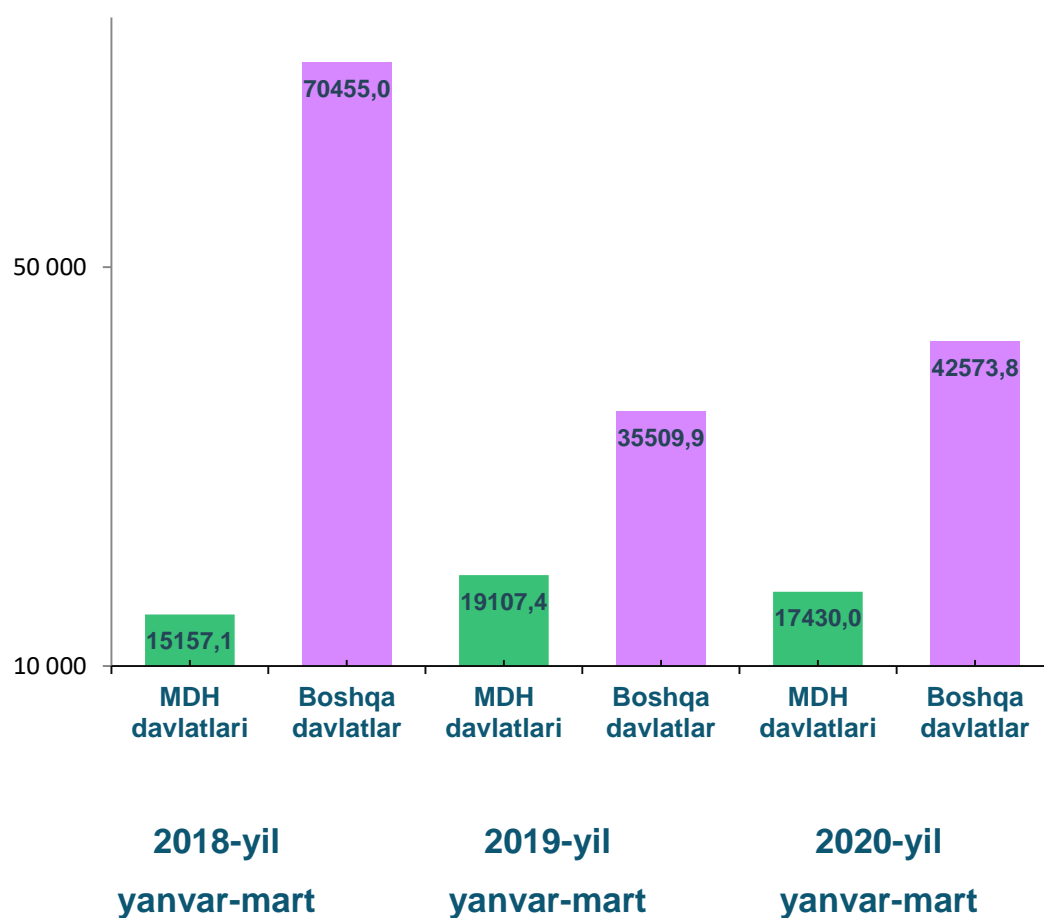
2020-yil yanvar-mart oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko`rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida sezilarli o`zgarishlar qayd etilmadi, biroq shuni ta`kidlash joizki, 2019-yilning shu davriga nisbatan, qora va rangli metallar, paxta tolasi hamda mashina va asbob uskunalaridan tashqari barcha tovar va xizmatlarda o`sinh kuzatildi.

**EKSPORT
QILINGAN
MAHSULOTLAR
TARKIBI ULUSHI, %
(2020-yil
yanvar-mart)**

Tarkibi	2018-yil yanvar- mart	2019 yil yanvar- mart	2020-yil yanvar- mart
Jami	100,0	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>			
Paxta tolasi	45,8	0,8	19,2
Oziq-ovqat mahsulotlari	8,7	23,7	12,6
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	18,2	23,7	18,8
Qora metallar va rangli metallardan tayyorlangan buyumlar		-	0,2
Energiya manbalari	0,8	9,0	11,6
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	0,1	-	0,1
Xizmatlar	2,4	2,1	2,8
Boshqalar	24,1	40,7	34,7

So`nggi uch yilda MDH davlatlariga eksport hajmi oshdi. Mos ravishda boshqa davlatlarning jami eksportdagi ulushi 71,0 % ni tashkil etdi.

MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(2020-yil yanvar-
mart,
ming AQSh
dollari,)

2019-yil bilan taqqoslaganda, tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Eron (eksport umumiy hajmining 20,5 %), Rossiya Federatsiyasi (12,9 %), Turkiya (12,5 %), Afg'oniston (10,5 %), Xitoy xalq Respublikasi (9,9 %) Indoneziya (8,5 %), va Qozog'iston (8,0 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 82,8 foizni tashkil etmoqda.

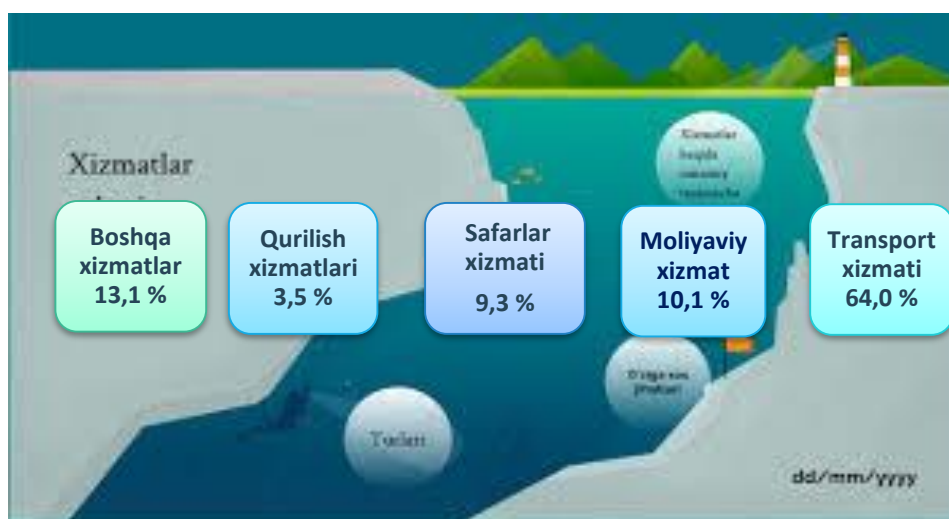
**VILOYAT
EKSPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLAR-
NING HAJMI
VA ULUSHI
(2020-yil
yanvar-mart)**

Davlatlar	Ming AQSh dollari		Umumiy hajmga nisbatan, %		O`rni	
	2019-yil yanvar-mart	2020-yil yanvar-mart	2019-yil yanvar-mart	2020-yil yanvar-mart	2019-yil yanvar-mart	2020-yil yanvar-mart
Eron	3 930,3	12 275,3	7,2	20,5	6	1
Rossiya Federatsiyasi	8 369,0	7 743,2	15,3	12,9	2	2
Turkiya	12 969,3	7 471,4	23,7	12,5	1	3
Afg'oniston	3 774,0	6 289,9	6,9	10,5	7	4
Xitoy	7 772,4	5 923,8	14,2	9,9	3	5
Indoneziya	5 026,7	5 075,2	9,2	8,5	5	6
Qozog'iston	5 212,6	4 805,9	9,5	8,0	4	7
Pokiston	606,4	3 086,7	1,1	5,1	10	8
Tojikiston	2 463,8	2 908,5	4,5	4,8	8	9
Qirgiz Respublikasi	2 194	787,4	4,0	1,3	9	10
Ukraina	620,8	712,7	1,1	1,2	11	11
Singapur	222,5	564,0	0,4	0,9	13	12
Malayziya	112,8	433,0	0,2	0,7	19	13
Moldova	38,9	328,7	0,1	0,5	25	14
Hindiston	38,5	236,5	0,1	0,4	23	15
Filippin	-	251,9	-	0,4	40	16
Chexiya	54,0	208,3	0,1	0,3	22	17
Polsha	152,8	126,4	0,3	0,2	15	18
BAA	60,6	134,7	0,1	0,2	26	19
Misr	-	113,1	-	0,2	45	20

Ushbu davlatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan energiya tashuvchi va neft mahsulotlari, kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar kiradi.

Xizmatlar eksporti hajmi 1666,1 ming AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 2,8 % ni tashkil etib, 2019-yilning shu davriga nisbatan 43,8 % ga o`sganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining ulushi transport (64,0 %), Safarlar xizmati (9,3 %), moliyaviy xizmat (10,1 %) va qurilish xizmatlari (3,5 %) hissasiga to`g`ri kelgan.

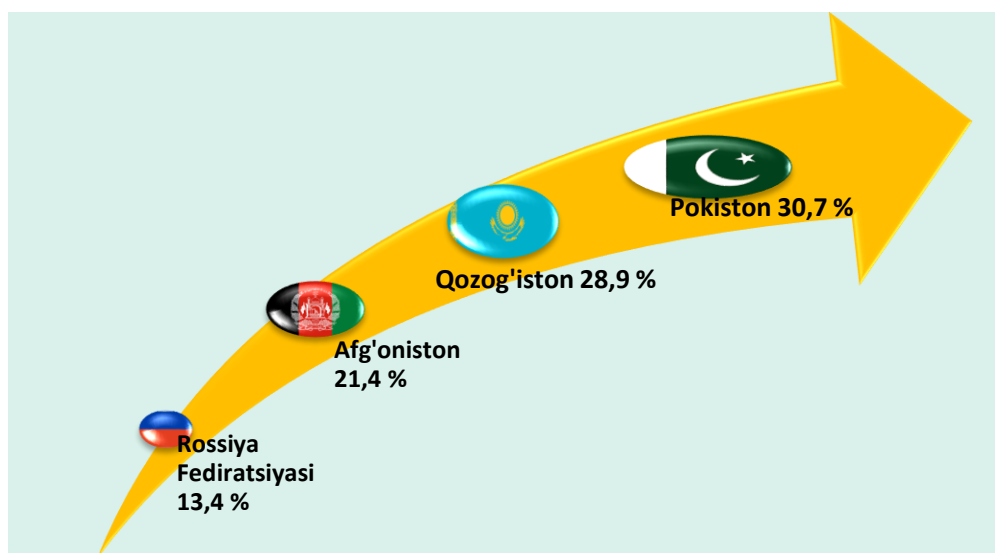
**XIZMATLAR
EKSPORTINING
ULUSHI %**

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo`lgan 2683,4 ming dollarlik qiymatli 2640,2 ming tonna meva-sabzavot eksport qilingan.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Pokiston, Qirg`iz Respublikasi, Qozog`iston, Rossiya Federatsiyasi va Turkiya davlatlari hissasiga to`g`ri kelgan.

**MEVA -
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARINING
ASOSIY
DAVLATLARGA
EKSPORT
ULUSHI, %
(yanvar-mart)**

Meva-sabzavot eksporti qiymatda eng ko`p Pokiston Respublikasi hissasiga (jami meva-sabzavot eksportidan 30,7 %), to`g`ri kelmoqda.

**MEVA -
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARINING
EKSPORT
TOVAR TURLARI
BO'YICHA ming
AQSH Doll.
(yanvar-mart)**

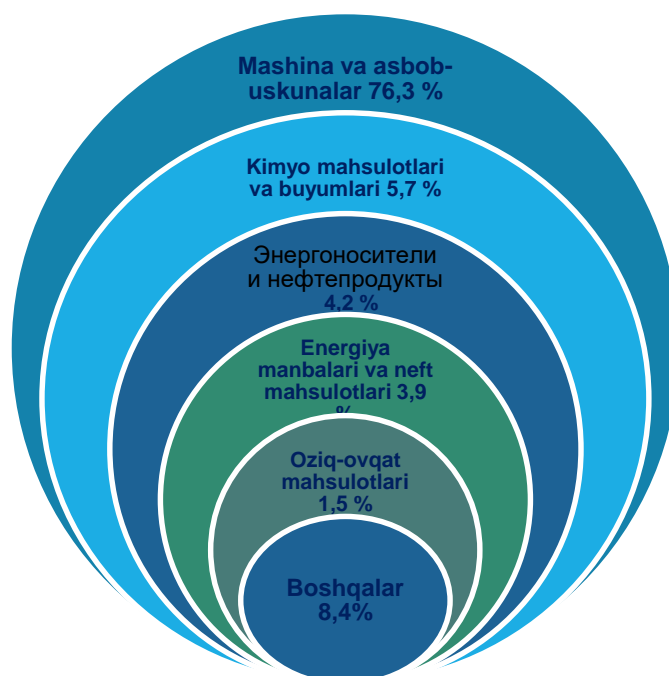
Davlatlar	2019-yil yanvar-mart			2020-yil yanvar-mart		
	ming tonna	ming AQSh dollari	ulushi %	ming tonna	ming AQSh dollari	ulush, %
Pokiston	2 460	14,6	0,2	974,7	1 242,5	30,7
Qozog'iston	1 958	586,8	8,1	1 331,6	1 170,6	28,9
Afg'oniston	165,4	109,9	1,5	884,3	866,2	21,4
Rossiya Federatsiyasi	947,9	505,3	7,0	1 176,3	541,5	13,4
Birlashgan Arab Amirliklari	22	60,6	0,8	44,6	134,6	3,3
Xitoy	51,1	55,8	0,8	51,6	51,6	1,3
Eron Islom Respublikasi	138,0	138,0	1,9	23,0	23,0	0,6
Moldova, Respublika	-	-	-	15,0	9,0	0,2
Ukraina	31,2	20,2	0,5	15,4	10,5	0,2
Ozarbajjon	21,8	28,2	0,4	-	-	-
Bolgariya	67,5	314,2	4,3	-	-	-
Gruziya	21,5	1,9	-	-	-	-
Koreya Respublikasi	35,9	25,1	0,3	-	-	-
Qirg'iz Respublikasi	90,5	1 388,5	19,2	-	-	-
Polsha	375,3	30,5	0,4	-	-	-
Tojikiston	-	-	-	316	0,3	-

QASHQADARYO VILOYATINING IMPORTI (2020-yil yanvar-mart)

Viloyatda import hajmi 81054,8 ming AQSh dollarni (2019-yilning shu davriga nisbatan 23,9 % ga kamayish kuzatildi) tashkil qildi.

Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari (76,3 %), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (5,1 %).

IMPORT
TARKIBI
(ulush %)

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2020-yilning yanvar-mart oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o`tgan yilning shu davriga nisbatan 25 426,0 ming AQSh dollariga ko`payib va 81 054,8 ming AQSh dollarini tashkil etdi.

Tarkibi	ming AQSh dollari			umumiy hajmga nisbatan, %		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami import	81 051,8	12 560,3	68 491,5	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari	1 227,2	785,8	441,4	1,5	6,3	0,6
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	4 592,2	781,5	3 810,7	5,7	6,2	5,6
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	3 189,6	3 104,6	85,0	3,9	24,7	0,1
Qora va rangli metallar va ulardan yasalgan buyumlar	3 385,4	489,3	2 896,1	4,2	3,9	4,2
Mashina va asbob-uskunalar	61 827,0	4 832,8	56 994,2	76,3	38,5	83,2
Xizmatlar	22,7	22,7	-	-	0,2	-
Boshqalar	6 807,7	2 543,6	4 264,1	8,4	20,2	6,3

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLAR DAN IMPORT TARKIBI
ming AQSh dollari
(2020-yil yanvar-mart)

Importning eng katta ulushi, jumladan, mashina va asbob-uskunalar (38,5 %), Energiya manbalari va neft mahsulotlari (24,7 %) va kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (6,2 %) MDH davlatlariga to'g'ri keladi, boshqa xorijiy davlatlarga esa eng katta ulush mashina va asbob-uskunalar (83,2 %), kimyoviy mahsulotlar va undan tayyorlangan buyumlar (5,6 %) hissasiga to'g'ri keladi.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi**
Tel.:75-221-44-28